

Predmet: Zvornik II (Branko Grujić i Branko Popović)

Broj predmeta: K.V.br.6/08.

Glavni pretres: 22.04.2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i Milena Vasić, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Sejde Omerovića

Svedok je bio zamenik predsednika Mesne zajednice Klisa i član Kriznog štaba. Nije učestvovao u pregovorima između Muslimana i Srba vođenim u Petkovcima, jer su predstavnici srpske strane to izričito zahtevali, zato što je rekao da bi bilo dobro da Srbi predaju oružje Muslimanima, pa će onda oni njima da garantuju bezbednost. Rezultat tih pregovora bio je da su se dogovorili da žive u miri, ali svedok misli da su Srbi vodili pregovore da bi sprečili da Muslimani učestvuju u oružanim borbama koje su se vodile nedaleko odatle. U Fabrici *Alhos* bio je logor u koji su zatvarani Muslimani zarobljeni na barikadama.

Muslimani nisu mogli da izađu iz svojih sela bez odobrenja komšije Srba i informisanja Kriznog štaba i opštine Zvornik. Vinko Radović mu je odobrio da ide u Zvornik do optuženog Branka Grujića i od njega traži potvrdu. Otišao u bivšu zgradu opštine, gde se predstavio kao Srbin i pitao prisutne šta čekaju i zašto ništa ne preduzimaju, s obzirom na to da se Muslimani naoružavaju. Optuženi Branko Popović mu je rekao da se javi Boži Vidoviću i Zdravku Pantiću i u toku noći preuzme oružje. U aprilu je JNA, od Muslimana iz Đulića, oduzela oružje. Predaji oružja prisustvovalo je lice sa nadimkom *Niški*, koga je Vinko Radović oslovljavao da komandante. Neki meštani Šetića, Radave, Đulića, Džina i drugih okolnih sela su u danima koji prethodili 1.06.1992. došli u Klisu. Veče pre 1.06.1992. Nuriya Jašarević je preneo naređenje optuženog Branka Grujića i rekao da Muslimani mogu da neke pokretne stvari utovare na svoja prevozna sredstva i odu prema Sapni.

Pitanja predsednice veća

Svedok je tokom aprila i maja 1992. spavao u bašti. Odlazak Muslimana iz Klise posmatrao je sakriven u žbunju. Video je kada su im srpski vojnici naredili da krenu ka Bijelom Potoku, na šta su meštani negodovali i od Nurije Jašarevića tražili objašnjenje. On je od majora koji je komandovao tražio da se ide ka Sapni, ali ga je major oterao.

Svedokova žena i njihovih četvoro dece su sa ostalim meštanima otišli na Bijeli Potok, odakle su kamionima odvezeni u Memiće. Pratio je kolonu u nameri da spase svoju decu. Neki od vojnika, za koje pretpostavlja da su bili njihove komšije Srbi, na glavama su nosili crne čarape. Traktore, vozila i ostale pokretne stvari meštana Klise i okolnih sela, odneli su Srbi iz Petkovaca, Tabanaca i Malešića, u osnovnu školu u Petkovcima. Traktor koji je pripadao svedoku uzeo je, a kasnije i prodao Zdravko Pandić. Po odlasku meštana, iz štala i obora pustio je domaće životinje. Sreo je Ahmeta Hrusnića, rođaka čiju su nepokretnu majku srpski vojnici ubili na stepenicama kuće. Ubijeni su i Alija Hrustić, Osman Hasanović, Rifat Džinić, Alija Šabaza Džinić, kao i neko iz Grbavaca. Sutradan, 2.06.1992., Srbi su iz muslimanskih kuća uzeli belu tehniku. Među Srbima koji su to radili video je Peru Radić zvanog *Jarac*. Iz Klise je otišao 03.06.1992.

Dojica zarobljenih srpskih dečaka razmenjena su za Muslimane iz Bijelog Potoka, Đulića, Talismana i Mrakodola.

Optuženi Branko Grujić je 5.10 dana pre iseljavanja Muslimana učestvovao u pregovorima o iseljavanju. Iz Klise je zarobljeno 134 muškarca, a tela oko 70 njih ekshumirano je u masovnim grobnicama u Glumini, Grbavcima i na Crnom Vrh.

Optuženi su Branko Grujić i Marko Pavlović za koga je čuo da mu je pravo ime Branko Popović. Optuženi Branko Grujić pregovarao je sa Nurijom Jašarevićem i obećao mu da neće biti problema. Tog optuženog su zvali *Kralj Zvornika* i njegova naređenja su bez pogovora izvršavana. Svedok se u to i sam uverio kada god je tražio nešto od svojih komšija Dragana, Željka ili Pere Radića, uvek bi mu rekli da će *videti sa Grujićem*. Optuženog Branka Popovića odn. Marka Pavlovića video je u SDS.

Pitanja punomoćnica oštećenih

Aliju Đulića je izveo i odveo svojim autom Vinko Radović. Poznato mu je da je svedok *Sedam* učestvovao u iseljavanju Muslimana. Smatra da bi zaštićeni svedok Q, zbog umešanosti u događajima obuhvaćenim optužnicom, trebao da bude optuženi u ovom postupku.

Pitanja branilaca optuženih

Na pitanje branioca optuženog Branka Grujića, da li je sa punomoćnicom oštećenih Natašom Kandić razgovarao o tome šta treba da priča u sudu, svedok je odgovorio da nije. Optuženi Branko Grujić tvrdi da svedoka vidi prvi put.

Saslušanje svedoka Omera Selimovića

Početak 1992. meštani Đulića formirali su Krizni štab. Sa meštanima iz okolnih srpskih sela vođeni su pregovori na kojima je dogovoreno da je glavni cilj zaštita civilnog stanovništva.

Drugi korpus JNA izdao je naređenje da Muslimani moraju da predaju oružje, ako žele da nastave da normalno žive i rade. Mnogo ljudi je radilo u Fabrikama *Alhos, Standard, Fagum*, pa su stoga predali oružje vojnicima iz Drugog korpusa. Odmah po predaji oružja Srbi su sa Ćirilova brda pucali u pravcu muslimanskih sela. Stević Milorad zvani *Kužnjak* je sa pet metara udaljenosti pucao u kuću svedoka. Sa ostalim stanovnicima Radeve napustio je selo i otišao u Klisu. Odatle je stupio u kontakt sa komandom Armije Republike BiH. Kapetan Hajro mu je rekao da imaju saznanja da uprkos postignutom dogovoru Srbi neće dozvoliti da Muslimanima iz Klise preko Sapne pređu na teritoriju pod kontrolom muslimanske vojske, već da će ih odvesti prema Zvorniku. U noći između 31.05. i 1.06.1992., sa oko 15 momaka, vratio se u Klisu i odatle, pred zoru, izveo oko 112 vojnosposobnih muškaraca. Oko 8 sati u Klisu su došla dva vojna transportera. Iz jednog od njih, neki vojnik je megafonom pozivao stanovništvo da se okupi. Stanovnici Klise, kao i Đulića, Kučić Kule, Lupa, Radave, Mahmutovića, Džine i Sjenokosa, okupili su se na raskrsnici, u roku od 15 minuta. Srpski vojnici su im naredili da formiraju kolonu i krenu ka Bijelom Potoku. Srbi iz Petkovca su već počeli da pljačkaju napuštene muslimanske kuće. Videvši dvojicu momaka svedok i njegovi ljudi su ih zarobili i predali ih ispostavi vojne komande, obavestivši ih da moraju da ih čuvaju, jer Srbi drže muslimanske zatvorenike.

Pitanja predesednice veća

Svedok je bio član Kriznog štaba Đulići. Predsednik Štaba bio je Alija Đulić koji je u kući Vinka Radovića 31.05.1992 pregovarao sa svedokom Q, Dragomirom Vasićem, čovekom koji je predvodio izbeglice iz Kladnja i optuženima Brankom Grujićem i Brankom Popovićem odn. Markom Pavlovićem i drugim Srbima. Alija je tražio da dođe Crveni krst i da se Muslimani isele u pravcu Sapne, da putuju svojim vozilima (auta, traktori) i tamićima u kojima bi prevezli starije stanovništvo. Srpska strana je to prihvatila. Sem Alije Đulića, na pregovorima je bio i Zijo Terzić – konduker iz *Drinatransa*. Iste večeri, prilikom odlaska na sastanak sa svedokom Q, na Bijelom Potoku, srpski vojnici zarobili su Aliju Đulića. Kapetan Hajro je dva dana ranije saznao da će Srbi zarobiti vojnosposobne Muslimne, ali svedok ne zna ko mu je to rekao.

Prilikom predaje oružja JNA je Muslimanima dala dokument na kome je video originalni pečat Drugog korpusa.

Svedok *Q* je iz TŠC u Karakaju, gde us bili ztavoreni svi zarobljeni Muslimani, u Štab TO Zvornik, odveo Agana Lupića i Aliju Đulića. Kasnije ih je odveo u Memiće kako bi pregovarali o razmeni zarobljenika. Svedok *Q* je znao da u Tuzli nema zarobljenih Srba. Za ubistvo zarobljenih Muslimana saznao je od petroce mladića koje je poslao u Kalesiju. Za ovaj događaj krivi su optuženi, svedok *Q* i Stevo Radić, jer su u to doba bili uticajni i ljudi na ključnim pozicijama u Zvorniku. Optuženi Branko Grujić je bio predsednik Privremene vlade, a optuženi Branko Popović komandant TO Zvornik.

Sakib Halilović komandant *Patriotske lige* opštine Zvornik, koji je svakodveno pregovarao sa optuženim Brankom Grujićem i Stevom Radićem, uveravao je svedoka da im Srbi neće nauditi, te da su, radi poboljšanja odnosa, Srbima predali 2 tone goriva.

Vesil Hamzić, jedan od trojice preživelih zarobljenih Muslimana pričao je svedoku da su srpski vojnici i pored nepodnošljive vrućine, u prostiji u kojoj su bili zatvoreni Muslimani, pustili grejanje, usled čega su se mnogi zatvorenici ugušili. Vojnici je jdenog dana pozvali 20 do 30 zarobljenika kako bi bili razmenjeni. One koji su se javili, među njima i Vesila Hamzića, vojnici su kamionom odvezli ka železničkoj stanici. Kada su odvezali ceradu zarobljenici su videli tela ubijenih Muslimana. Odbili su da siđu, a vojnici su u njih pucali dok su bili na kamionu. Vesil Hamzić je pao, udario glavom i onesvestio se. Kada se osvestio, na njemu je bilo telo njegovog oca. Skinuo je jaknu sa ubijenog rođaka Selimović Amira, nakon čega je otišao u Klisu, pa u Zaseok.

Pitanje punomoćnica oštećenih

U TŠC postoji grejanje kaloriferima koje su mogli da uključe samo srpski vojnici.

Glavni pretres pratili su članovi porodica žrtava, članovi porodica optuženih i aktivista *Žena u crnom*.